

С Т А Н О В И Щ Е

ЗА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД НА БИНКА ИВАНОВА КОТЕТЕРОВА -ДОБРЕВА ДОКТОРАНТКА НА САМОСТОЯТЕЛНА ПОДГОТОВКА

„МОДЕЛ ЗА ОБУЧЕНИЕ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ПЕСЕНЕН ФОЛКЛОР НА ДЕЦА ОТ 4 ДО 14 ГОДИШНА ВЪЗРАСТ”

Бинка Добрева е известна тракийска народна певица с изключително богат репертоар, широк гласов диапазон, гъвкава орнаментика и бляскав тембър. През 1990 г. постъпва на работа в Женския народен хор на Българската национална телевизия, известен днес като Вокален ансамбъл „Мистерия на българските гласове”- обстоятелство, което издига нейния изпълнителски талант на международно световно ниво. Солистка на Хора на БНТ Бинка Добрева остава в историята като ненадмината и незаменима изпълнителка на „Даньова мама” в обработката на академик Николай Кауфман и по-късно на Красимир Кюркчийски. Нейната популярност, солидното ѝ музикално образование и опита ѝ като всестранно надарен музикант създават предпоставка за успоредна педагогическа дейност в Югозападния университет „Неофит Рилски”- Благоевград и за развиване на умението ѝ за работа с деца и юноши, както и за задълбочени наблюдения върху проблематиката в тази област на музикалната педагогика.

В дисертационния си труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” Бинка Котетерова –Добрева обобщава опита си като вокален педагог и блестящ интерпретатор на българската народна песен на базата на работата си с една деликатна възраст от творческия живот на начинаещия певец – началото, поставянето на гласа и постепенното му израстване като интелект. Такъв стройно изграден и последователно защитен модел на обучение досега не е предлаган и описан/ това констатира и дисертантката в „Първа глава” в процеса на проследяване на писменото наследство на известни методисти в тази област/, което подчертава още повече значителния приносен характер на изследването ѝ.

Във „Втора глава” Бинка Добрева с помощта на подходящи музикални примери за първа група от 4 до 6 годишна възраст /16 на брой/ , за втора група – от 7 до 10 години / 18 на брой/ и трета група – от 11 до 14 години / 18 на брой/, както и примерите за разпяване/13 за едногласие, 12 за 2-3 гласие и антифонно изложение/ и примерите за запознаване с образци от различните фолклорни области/ 24 на брой / защитава убедително заключенията си за:

-първа група – В най-ранна детска възраст музикалното възпитание има за цел натрупване на възможно най-много музикалнорухови представи за народната песен. Чрез групово пеене се полага началото за създаване на певчески умения и навици, което успоредно със заучаването на поетическите текстове, с разиграването им чрез хореография и музикално сюжетни игри провокира детското въображение – една явна посока за създаване на интерес и развиване музикално-артистичната дарба на подрастващите. Възпроизвеждането и показването с глас от педагога на различните музикални модели, както и цялостното изпълнение на песента, стават пример за подражание и формиране на интереса у децата. Пеенето е емоционално състояние на личността и всяко действие на педагога, което предизвиква негативна реакция у детето, се отразява отрицателно на обучителния процес.

-втора група – Тук условие за изучаване на народно пеене е децата да притежават гласови данни, мизикален и ритмичен слух, метричен усет, здрав гласов апарат и желание за пеене. Обучението изисква внимание, точен индивидуален метод на работа и субективен подход при всяко дете, където пеенето е емоционално състояние. Обучителния процес продължава с включване на различни музикални и сюжетни ролеви игри, които развиват креативното мислене на детето.

-трета група – От особено значение е педагогът да познава състоянието на гласовия апарат на подрастващите и да съобразява натоварването с конкретния случай. Необходимо е да знае, че правилното дишане, от което зависи звукообразуването /първоначална атака , яркост, височинна точност и устойчивост на звука/ се изгражда дълго и с постоянство; че навременното определяне и насочване към конкретен фолклорен диалект е важно условие за по-нататъшното развитие на младия народен певец; че е необходимо предварителна вокална подготовка за изпълнение на безмензурната песен, усвоен музикален усет, дълбоко овладяно дишане, импровизация, гъвкавост, индивидуален и задълбочен музикален изказ. Преходът към групово организирано пеене е труден и бавен процес на уеднаквяване, спяване, напасване на различни гласове и тембри.

Предложеният модел на Бинка Добрева като тристепенно обучение, съобразено с особеностите на възрастта на децата, с индивидуалните им качества и интереси, е изключително жизнен и значим. Доказателство за това са успехите на учениците на Бинка Добрева, което се вижда от приложените многобройни дипломи, грамоти и отличия от конкурси и фестивали и от високата професионална оценка за самия педагог Бинка Добрева. Всичко това доказва правилността и перспективността на този модел, който би могъл да бъде образец за много педагози в това поприще.

Оценявам високо този дисертационен труд и го определям като принос в музикалната педагогика и обучителния процес на подрастващото поколение за усвояване на националните ценности, за изграждане на национално ориентирана и световно доказана ценностна система .С тази дисертация известната изпълнителка на български народни песни Бинка Добрева се доказва за пореден път като задълбочен и креативен професионалист, поел пътя и на научната изследователска дейност, така необходима за образованието ни.

Проф. д-р Дора Христова